

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการดำเนินการพัฒนา
3. การสะท้อนผลการพัฒนา

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการดำเนินการพัฒนา

การพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนบ้านหนองบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยดำเนินการ 3 ระยะ ได้แก่ การสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหา การพัฒนา และการนิเทศ มีผลการพัฒนาดังนี้

1. การสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหา

มีเป้าหมายเพื่อสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหาร ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยผู้วิจัยและคณะครูโรงเรียนบ้านหนองบ่อ ผู้นำชุมชน ผู้อำนวยการโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 ประชุมและสัมภาษณ์ร่วมกัน ในวันที่ 5 มีนาคม 2553 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษามีระดับสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารในงานทั้ง 4 ด้าน จำนวน 12 เรื่องอยู่ในระดับน้อย ดังนี้

1.1 ด้านวิชาการ 6 เรื่อง

1.1.1 การมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาสาระหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.1.2 การมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย

1.1.3 การมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.1.4 การมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการรับประเมินจากภายนอก อยู่ในระดับน้อย

1.1.5 การมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.1.6 การมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาร่วมมือกับบุคคลและองค์กรต่าง ๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยใช้กระบวนการของการศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.2 ด้านงบประมาณ 2 เรื่อง

1.2.1 การมีส่วนร่วมในการพิจารณาและให้การส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาให้มีความคล่องตัว อยู่ในระดับน้อย

1.2.2 การมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดหารายได้ การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาและการระดมทรัพยากรของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.3 ด้านบริหารงานบุคคล 2 เรื่อง

1.3.1 การมีส่วนร่วมในการพิจารณาและสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนา มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่และมีโอกาสก้าวหน้าในวิชาชีพ อยู่ในระดับน้อย

1.3.2 การร่วมกับสถานศึกษาพิจารณาแนวทางในการให้ได้มาซึ่งครูที่มีจำนวนเพียงพอต่อการเรียนการสอนในสถานศึกษาในกรณีที่สถานศึกษาขาดอัตรากำลังครู อยู่ในระดับน้อย

1.4 ด้านบริหารงานทั่วไป 2 เรื่อง

1.4.1 การมีส่วนร่วมในการพิจารณาและให้การส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.4.2 การมีส่วนร่วมในการพิจารณาและให้การส่งเสริม สนับสนุนการบริหารงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับน้อย

2. การพัฒนา

ในการศึกษาของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกของรอบที่ 2 ของ สมศ. ในปีพ.ศ 2550 พบว่า ในมาตรฐานที่ 14 ประเด็นสถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษาอยู่ในระดับพอใช้ คืออยู่ในระดับ 2.47 ซึ่งยังไม่น่าพอใจ และจากข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ของ สมศ. ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทิศทางในการพัฒนาไว้ว่า สถานศึกษาควรส่งเสริมความสัมพันธ์และร่วมมือกับชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในชุมชน เช่น ผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษา ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.1 การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

มีเป้าหมายเพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน โดยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองบ่อ จำนวน 8 คน ใช้เวลาในการฝึกอบรม 2 วัน ในระหว่างวันที่ 30-31 มีนาคม 2553 โดยมี นายสถิตย์ กุลสอน และ นายชโลม ตรีศักดิ์ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา และการกระจายอำนาจเป็นวิทยากรในการอบรม ได้บรรยายประกอบเอกสารการอบรมเพื่อให้ความรู้และให้ผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติทำใบงานและทำกิจกรรมระหว่างการอบรม มีผลการดำเนินการดังนี้

2.1.1 แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และการมีส่วนร่วมในการบริหารใช้ทดสอบคณะกรรมการสถานศึกษาก่อนและหลังการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 20 ข้อ ใช้เวลา 30 นาที เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ สรุปผลการทำแบบทดสอบ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบผลคะแนนการทดสอบความรู้ความเข้าใจ คณะกรรมการสถานศึกษา ก่อน-หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ผลคะแนน		ผลการพัฒนา
		ก่อนอบรม	หลังอบรม	
1	ผู้ทรงคุณวุฒิ	10	15	+5
2	ผู้ทรงคุณวุฒิ	9	18	+9
3	ผู้แทนครู	14	20	+6
4	ผู้แทนองค์กรทางศาสนา	11	18	+7
5	ผู้แทนองค์กรชุมชน	12	19	+7
6	ผู้แทนผู้ประกอบการ	13	19	+6
7	ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	8	17	+9
8	ผู้แทนศิษย์เก่า	14	19	+5
	รวม	91	145	+54
	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	11.38	18.13	+6.75

จากตารางที่ 6 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาทั้ง 8 คน มีคะแนนการทำแบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการค่อนข้างต่ำ ($\bar{X} = 11.38$) และมีผลคะแนนการทำแบบทดสอบหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการเพิ่มขึ้นทุกคน ($\bar{X} = 18.13$) ซึ่งผลคะแนนการพัฒนาเฉลี่ยหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ ($\bar{X} = 6.75$)

2.1.2 แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ ใช้บันทึกพฤติกรรมในการเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ สรุปผลการบันทึก พฤติกรรมในการเข้ารับการฝึกอบรมดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลระดับความคิดเห็นการประเมินการสังเกตพฤติกรรมในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
ของผู้วิจัย/ผู้ร่วมวิจัย

ที่	รายการสังเกต	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	ความพร้อมในการอบรม			
	1.1 มีความพร้อมที่จะอบรม	5.00	0.00	มากที่สุด
	1.2 การตรงตามเวลาที่กำหนด	4.86	0.38	มากที่สุด
2	ความร่วมมือในการอบรม			
	2.1 การตั้งใจปฏิบัติกิจกรรม	4.71	0.49	มากที่สุด
	2.2 มีการปรึกษาหารือกันภายในกลุ่ม	5.00	0.00	มากที่สุด
	2.3 มีความเป็นกันเองและสนุกสนานในการปฏิบัติกิจกรรม	4.57	0.53	มากที่สุด
3	ความกล้าแสดงออกในการปฏิบัติกิจกรรม			
	3.1 มีความมั่นใจในการแสดงออกขณะปฏิบัติกิจกรรม	4.43	0.79	มาก
	3.2 กล้าพูด อภิปรายแสดงความคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมอบรม	5.00	0.00	มากที่สุด
	3.3 มีการตัดสินใจในขณะปฏิบัติกิจกรรม	4.57	0.53	มากที่สุด
	3.4 มีการวางแผนในการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนต่าง ๆ	4.43	0.79	มาก
	3.5 มีการจดบันทึกในการแสดงความคิดเห็น	4.29	0.76	มาก
4	การสรุป			
	4.1 สรุปได้กะทัดรัด เข้าใจง่าย	4.71	0.49	มากที่สุด
	4.2 สรุปอภิปรายตรงตามจุดประสงค์ ครอบคลุมเนื้อหา	4.86	0.38	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	4.66	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้วิจัย/ผู้ร่วมวิจัยมีค่าเฉลี่ยการมีความพร้อมที่จะอบรมมีการปรึกษาหารือกันภายในกลุ่ม กล้าพูด อภิปรายแสดงความคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมอบรม สูงที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) การตรงตามเวลาที่กำหนด สรุปอภิปรายตรงตามจุดประสงค์ครอบคลุมเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยสูงอันดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.86$) และการตั้งใจปฏิบัติกิจกรรม สรุปได้กะทัดรัด เข้าใจง่ายมีค่าเฉลี่ยสูงอันดับ 3

($\bar{X} = 4.71$) ส่วนผลการประเมินการสังเกตพฤติกรรมในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการของผู้วิจัย/ผู้ร่วมวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีการจดบันทึกในการแสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 4.29$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมทุกข้อที่ 4.66 จัดอยู่ในอันดับ มากที่สุด

2.1.3 แบบประเมินผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยให้ผู้วิจัย/ผู้ร่วมวิจัยนำข้อมูลที่ได้จากผู้เข้าอบรม นำมาวิเคราะห์และแปลผล ดังข้อมูลในตารางที่ 8 ต่อไปนี้

ตารางที่ 8 ผลระดับความคิดเห็นการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ที่	รายการสังเกต	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	มีส่วนร่วมในการอบรม	5.00	0.00	มากที่สุด
2	ความรู้ ความสามารถ ทักษะของวิทยากร	4.91	0.30	มากที่สุด
3	ความเหมาะสมของระยะเวลาอบรมสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	4.86	0.36	มากที่สุด
4	ความเหมาะสมในการแบ่งกลุ่มปฏิบัติการ	4.62	0.67	มากที่สุด
5	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมของวิทยากร	4.57	0.68	มากที่สุด
6	กิจกรรมที่ปฏิบัติทำให้ผู้อบรมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน	4.91	0.30	มากที่สุด
7	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้าร่วมอบรมกับวิทยากร	4.48	0.60	มาก
8	การอภิปรายผล การรายงานและการนำเสนอความคิดเห็น	4.76	0.44	มากที่สุด
9	เกิดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ภาระหนัก และเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหาร	4.86	0.36	มากที่สุด
10	ความมั่นใจในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ เพื่อการมีส่วนร่วมในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ	4.86	0.36	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	4.78	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 8 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอบรมสูงที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ความรู้ความสามารถทักษะของวิทยากร กิจกรรมที่ปฏิบัติทำให้ผู้อบรมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีค่าเฉลี่ยสูงอันดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.91$) ความเหมาะสมของระยะเวลาอบรม สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ เกิดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ภาระหนัก และเห็นความสำคัญ

ของการมีส่วนร่วมในการบริหาร ความมั่นใจในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ เพื่อการมีส่วนร่วมในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงอันดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.86$) ส่วนผลการประเมินผลการอบรมเชิงปฏิบัติการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้าร่วมอบรมกับวิทยากร ($\bar{X} = 4.48$) แต่ก็จัดอยู่ในระดับมาก ส่วนทุกข้ออยู่ในระดับคุณภาพมากที่สุด ดังตัวอย่างความคิดเห็นเพิ่มเติมท้ายแบบประเมินผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ ต่อไปนี้

“...ในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารครั้งนี้ ได้รับความรู้ ความเข้าใจดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่เพราะได้รับฟังการบรรยายจากวิทยากรโดยตรง จากการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และจากการชมVTR ...” (คณะกรรมการสถานศึกษา.31 มีนาคม 2553 : แบบประเมินผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ)

“...มีความเข้าใจมากขึ้นเพราะได้พูดคุย ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันอย่างเป็นกันเอง ทำให้การอบรมไม่เครียดและคิดว่าจะนำความรู้ไปปรับปรุง พัฒนาร่วมกับโรงเรียนได้ดีขึ้น...” (คณะกรรมการสถานศึกษา.31 มีนาคม 2553 : แบบประเมินผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ)

“...ทำให้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ชัดเจนขึ้นมาก จากที่ยังไม่เข้าใจ และจะทำตามบทบาทหน้าที่ที่ได้จากการอบรมเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้กับลูกหลานต่อไป...” (คณะกรรมการสถานศึกษา. 31 มีนาคม 2553 : แบบประเมินผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ)

“...ข้าพเจ้าคิดว่าได้รับประโยชน์จากการอบรมมาก ทำให้รู้และเข้าใจถึงแนวทางในการร่วมพัฒนาโรงเรียนได้...” (คณะกรรมการสถานศึกษา. 31 มีนาคม 2553 : แบบประเมินผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ)

“...ในการอบรมวันนี้ได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้นและคิดว่าเป็นประโยชน์สามารถทำงานและมีส่วนร่วมร่วมกับโรงเรียนและชุมชนได้ ขอขอบคุนวิทยากร...” (คณะกรรมการสถานศึกษา. 31 มีนาคม 2553 : แบบประเมินผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ)

สรุปผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาทั้ง 8 คน มีความรู้ความเข้าใจเรื่องบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาและการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด ตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหาร มีความมั่นใจในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่เพื่อการมีส่วนร่วมในการบริหารมากขึ้น

2.2 การศึกษาดูงาน

มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนอื่น นำมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานและการมีส่วนร่วมในการบริหารให้ดีขึ้น โดยนำคณะครูและคณะกรรมการสถานศึกษาไปศึกษาดูงานในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จด้านการมีส่วนร่วม

ของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียน ที่โรงเรียนบ้านศรีชมชื่น อำเภอสร้างคอม จังหวัดอุดรธานี ในวันที่ 31 พฤษภาคม 2553 หลังจากการไปศึกษาดูงาน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ประชุมสะท้อนผล การไปศึกษาดูงาน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมิน ดังนี้

ตารางที่ 9 ผลระดับความพึงพอใจและประโยชน์ที่ได้รับจากการไปศึกษาดูงาน

ที่	รายการประเมิน/กิจกรรม	ระดับความพึงพอใจ และประโยชน์ที่ได้รับ		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	ความเหมาะสมของสถานที่ศึกษาดูงาน	4.71	0.49	มากที่สุด
2	ความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้	4.71	0.49	มากที่สุด
3	ความเหมาะสมของระยะเวลา	4.86	0.38	มากที่สุด
4	ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระกับวัตถุประสงค์ ของการศึกษาดูงาน	5.00	0.00	มากที่สุด
5	รูปแบบการนำเสนอทำให้เกิดความเข้าใจได้ดี	4.71	0.49	มากที่สุด
6	เนื้อหาของงานที่สามารถนำไปปฏิบัติได้	4.86	0.38	มากที่สุด
7	การมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสดง ความคิดเห็น	5.00	0.00	มากที่สุด
8	การสร้างองค์ความรู้ใหม่และเกิดแนวคิดใหม่ ๆ	4.86	0.38	มากที่สุด
9	เกิดการเปรียบเทียบและจุดที่ต้องนำมาปรับปรุง พัฒนา	4.86	0.38	มากที่สุด
10	ความพึงพอใจต่อการศึกษาดูงาน โดยรวม	5.00	0.00	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	4.86	0.34	มากที่สุด

จากตารางที่ 9 พบว่า ระดับความพึงพอใจและประโยชน์ที่ได้รับจากการไปศึกษาดูงาน เกี่ยวกับความสอดคล้องของเนื้อหาสาระกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาดูงาน การมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสดงความคิดเห็น ความพึงพอใจต่อการศึกษาดูงาน โดยรวมสูงที่สุด ($\bar{X}=5.00$) ความเหมาะสมของระยะเวลา เนื้อหาของงานที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ การสร้างองค์ความรู้ใหม่ และเกิดแนวคิดใหม่ ๆ เกิดการเปรียบเทียบและจุดที่ต้องนำมาปรับปรุง พัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงอันดับที่ 2 ($\bar{X}=4.86$) ความเหมาะสมของสถานที่ศึกษาดูงาน ความพร้อมของสื่อ

อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ รูปแบบการนำเสนอทำให้เกิดความเข้าใจได้ดี มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.71$) ทุกข้อ อยู่ในระดับความพึงพอใจและประโยชน์ที่ได้รับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมที่ 4.86 จัดอยู่ในระดับ มากที่สุด ดังตัวอย่างความคิดเห็นเพิ่มเติมท้ายแบบประเมินผลการศึกษาดูงาน ดังนี้

“...ในการไปศึกษาดูงานด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารครั้งนี้ ได้รับความรู้ความเข้าใจดีขึ้น เพราะได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคนอื่นสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาโรงเรียน แต่ก็ต้องดูสภาพแวดล้อมและข้อจำกัดของโรงเรียนด้วย...” (คณะกรรมการสถานศึกษา.

31 พฤษภาคม 2553: แบบประเมินผลการศึกษาดูงาน)

“...ในการไปศึกษาดูงาน ได้รับความรู้ความเข้าใจด้านการมีส่วนร่วมมากขึ้น จะนำความรู้และประสบการณ์ไปปรับปรุง พัฒนาต่อไป...” (คณะกรรมการสถานศึกษา.

31 พฤษภาคม 2553: แบบประเมินผลการศึกษาดูงาน)

“...ตนเองคิดว่าได้รับรู้ถึงการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน และคิดว่าสามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาโรงเรียนได้...” (คณะกรรมการสถานศึกษา. 31 พฤษภาคม 2553: แบบประเมินผลการศึกษาดูงาน)

“...มีความเข้าใจในวิธีการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา โรงเรียนเพิ่มมากขึ้น...” (คณะกรรมการสถานศึกษา. 31 พฤษภาคม 2553 : แบบประเมินผลการศึกษาดูงาน)

“...ได้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลินจากการศึกษาดูงาน อยากให้นำตัวอย่างที่ได้เห็นมาพัฒนาโรงเรียน...” (คณะกรรมการสถานศึกษา. 31 พฤษภาคม 2553 : แบบประเมินผลการศึกษาดูงาน)

“...เป็นสิ่งที่ดีที่ได้มาศึกษาดูงานในที่ที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียน...” (คณะกรรมการสถานศึกษา. 31 พฤษภาคม 2553: แบบประเมินผลการศึกษาดูงาน)

“...อยากให้โรงเรียนจัดไปศึกษาดูงานทุกปีเพื่อจะได้ปรับปรุง โรงเรียนให้ดีขึ้น...” (คณะกรรมการสถานศึกษา. 31 พฤษภาคม 2553 : แบบประเมินผลการศึกษาดูงาน)

“...โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมดีมากและประทับใจในการมีส่วนร่วมของชุมชน อยากให้โรงเรียนมีการพัฒนามากกว่านี้...” (คณะกรรมการสถานศึกษา. 31 พฤษภาคม 2553: แบบประเมินผลการศึกษาดูงาน)

สรุปผลการไปศึกษาดูงาน พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษา มีความพึงพอใจและได้รับประโยชน์จากการศึกษาดูงานอยู่ในระดับมากที่สุด มีความเข้าใจถึงแบบอย่างของการมีส่วนร่วมในการบริหารในโรงเรียน มีความมั่นใจในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่มากขึ้น

3. การนิเทศ

มีเป้าหมายเพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาปฏิบัติงานได้ตามบทบาทหน้าที่และมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ตลอดจนประเมินระดับความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อความสำเร็จของการปฏิบัติงานเพื่อการมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการและการไปศึกษาดูงานแล้ว ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยร่วมกันสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสอบถามถึงการมีส่วนร่วม ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ใน 4 ด้าน ทั้ง 12 เรื่อง ใน 12 กิจกรรม ดังนี้

3.1 บทบาทหน้าที่ด้านวิชาการ

3.1.1 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาสาระหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนได้จัดกิจกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

3.1.2 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนได้จัดกิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมอาคารสถานที่ ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา

3.1.3 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา โรงเรียนได้จัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย กิจกรรมการฝึกทักษะด้านอาชีพ กิจกรรมการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ให้กับนักเรียน โดยการปรึกษาหารือร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา ในการสรรหาและเชิญวิทยากรภายนอก ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน

3.1.4 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการรับประเมินจากภายนอก โรงเรียนได้จัดกิจกรรมการประชุมและร่วมจัดทำและรับทราบการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา(SAR)

3.1.5 ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โรงเรียนได้กิจกรรมจัดหาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลและองค์กรภายนอก ในการบริจาคคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน

3.1.6 ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาร่วมมือกับบุคคลและองค์กรต่างๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยใช้กระบวนการของการศึกษา โรงเรียนได้จัดกิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน กิจกรรมงานส่งเสริมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา

3.2 บทบาทหน้าที่ด้านงบประมาณ

3.2.1 พิจารณาและให้การส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาให้มีความคล่องตัว โรงเรียนได้จัดกิจกรรมจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา

3.2.2 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการรายได้ การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา โรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการฝึกทักษะอาชีพในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียนและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยประชุมและปรึกษากับคณะกรรมการสถานศึกษาในการสรรหาและเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่นักเรียน

3.3 บทบาทหน้าที่ด้านบุคลากร

3.3.1 พิจารณาและสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนา มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่และมีโอกาสก้าวหน้าในวิชาชีพ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมวันเกียรติยศ กิจกรรมการแสดงมุทิตาจิตร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา

3.3.2 ร่วมกับสถานศึกษาพิจารณาแนวทางในการให้ได้มาซึ่งครูที่มีจำนวนเพียงพอต่อการเรียนการสอนในสถานศึกษาในกรณีที่สถานศึกษาขาดอัตรากำลังครู โรงเรียนได้จัดกิจกรรมประชุมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาในการสรรหา จัดจ้างและ จัดหาวิทยากรภายนอก ครูพี่เลี้ยงเด็กพิเศษ

3.4 บทบาทหน้าที่ด้านบริหารทั่วไป

3.4.1 พิจารณาและให้การส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โรงเรียนได้จัดกิจกรรมประชุมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา ในการให้ได้มาซึ่งการสนับสนุนด้านงบประมาณ จัดหาทุน วัสดุอุปกรณ์เพื่อการศึกษา

3.4.2 พิจารณาและให้การส่งเสริม สนับสนุนการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนได้จัดกิจกรรมจัดทำแผนและปฏิทินการจัดกิจกรรมนักเรียนในแต่ละปีการศึกษาโดยเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรม

ผลที่ได้จากการนิเทศ ปรากฏตามแบบประเมินผลการนิเทศ ติดตามพฤติกรรม การปฏิบัติงานและแบบประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อความสำเร็จของการปฏิบัติงานเพื่อการมีส่วนร่วมในการบริหาร ดังนี้

1. แบบประเมินผลการนิเทศ ติดตาม พฤติกรรมการปฏิบัติงาน โดยผู้วิจัย/ผู้ร่วมวิจัยประเมินผลการนิเทศ ติดตาม พฤติกรรมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ในสิ่งานทั้ง 12 กิจกรรม ทั้ง 8 คน ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการนิเทศ ติดตามระดับพฤติกรรมกาปฏิบัติงาน

ที่	รายการ/ประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ตามบทบาทหน้าที่	ระดับการปฏิบัติ		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	ด้านวิชาการ			
	1.1 กิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาสาระหลักสูตร สถานศึกษา	4.86	0.38	มากที่สุด
	1.2 กิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด
	1.3 กิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการ เรียนรู้ของสถานศึกษา	4.71	0.49	มากที่สุด
	1.4 กิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนการจัดระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาและการรับประเมินจาก ภายนอก	4.62	0.50	มากที่สุด
	1.5 กิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาจัดให้ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.80	0.31	มากที่สุด
	1.6 กิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาร่วมมือ กับบุคคลและองค์กรต่างๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งของ ชุมชน โดยใช้กระบวนการของการศึกษา	4.86	0.38	มากที่สุด
2	ด้านงบประมาณ			
	2.1 กิจกรรม พิจารณาและให้การส่งเสริม สนับสนุน เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาให้มี ความคล่องตัว	4.43	0.79	มาก
	2.2 กิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนการจัดหารายได้ การจัด หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา	4.57	0.53	มากที่สุด

ที่	รายการ/ประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ตามบทบาทหน้าที่	ระดับการปฏิบัติ		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
3	ด้านบริหารงานบุคคล 3.1 กิจกรรมพิจารณาและสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากร ได้รับการพัฒนา มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ และมีโอกาสก้าวหน้าในวิชาชีพ	4.29	0.76	มาก
4	3.2 กิจกรรมร่วมกับสถานศึกษาพิจารณาแนวทางในการ ให้ได้มาซึ่งครูที่มีจำนวนเพียงพอต่อการเรียนการสอน ในสถานศึกษาในกรณีที่สถานศึกษาขาดอัตรากำลังครู ด้านบริหารทั่วไป	4.71	0.49	มากที่สุด
	4.1 กิจกรรมพิจารณาและให้การส่งเสริม สนับสนุน เกี่ยวกับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.2 กิจกรรมพิจารณาและให้การส่งเสริม สนับสนุน การบริหารงานกิจการนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	4.74	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 10 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน การจัดการบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เอื้อต่อการ จัดการเรียนการสอน การพิจารณาและให้การส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา การพิจารณาและให้การส่งเสริม สนับสนุนการบริหารงานกิจการนักเรียนคิดเป็น ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) การส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาสาระหลักสูตรสถานศึกษา การ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาร่วมมือกับบุคคลและองค์กรต่าง ๆ ส่งเสริมความเข้มแข็ง ของชุมชน โดยใช้กระบวนการของการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงอันดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.86$) การส่งเสริม สนับสนุน สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อ การศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงอันดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.80$) ส่วนผลการนิเทศระดับพฤติกรรมการทำงาน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเป็นเรื่องเกี่ยวกับการพิจารณา และสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนา มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ และมีโอกาสก้าวหน้าในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.29$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมที่ 4.74 จัดอยู่ในระดับมากที่สุด

2. แบบประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อความสำเร็จของการปฏิบัติงานเพื่อการมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยคณะกรรมการสถานศึกษาทั้ง 8 คน แสดงความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารและผลความสำเร็จการดำเนินงานของสถานศึกษา ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลระดับความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารและผลความสำเร็จการดำเนินงานของสถานศึกษา

ที่	รายการ/ประเด็นการมีส่วนร่วมและความสำเร็จของการปฏิบัติงาน	ระดับความพึงพอใจ		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	ด้านวิชาการ			
	1.1 ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาสาระหลักสูตรสถานศึกษา	4.71	0.49	มากที่สุด
	1.2 ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด
	1.3 ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา	4.86	0.38	มากที่สุด
	1.4 ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการรับประเมินจากภายนอก	4.57	0.53	มากที่สุด
	1.5 ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในการส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
	1.6 ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในการส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาร่วมมือกับบุคคลและองค์กรต่าง ๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยใช้กระบวนการของการศึกษา	4.86	0.38	มากที่สุด

ที่	รายการ/ประเด็นการมีส่วนร่วมและความสำเร็จ ของการปฏิบัติงาน	ระดับความพึงพอใจ		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
2	ด้านงบประมาณ			
	2.1 ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในการพิจารณาและให้การส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาให้มีความคล่องตัว	4.57	0.53	มากที่สุด
	2.2 ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดหารายได้ การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา	4.43	0.79	มาก
3	ด้านบริหารบุคคล			
	3.1 ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในการพิจารณาและสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนา มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่และมีโอกาสก้าวหน้าในวิชาชีพ	4.24	0.70	มาก
	3.2 ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในการร่วมกับสถานศึกษาพิจารณาแนวทางในการให้ได้มาซึ่งครูที่มีจำนวนเพียงพอต่อการเรียนการสอนในสถานศึกษาในกรณีที่สถานศึกษาขาดอัตรากำลังครู	4.86	0.38	มากที่สุด
4	ด้านบริหารทั่วไป			
	4.1 ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในการพิจารณาและให้การส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.2 ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในการพิจารณาและให้การส่งเสริมสนับสนุนการบริหารงานกิจการนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย (\bar{X})		4.76	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 11 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษามีความพึงพอใจในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพิจารณาและให้การส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับ

การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การส่งเสริม สนับสนุนการบริหารงานกิจการนักเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 5.00$) การส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา การส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาร่วมมือกับบุคคลและองค์กรต่างๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยใช้กระบวนการของการศึกษา การร่วมกับสถานศึกษาพิจารณาแนวทางในการให้ได้มาซึ่งครูที่มีจำนวนเพียงพอต่อการเรียนการสอนในสถานศึกษาในกรณีที่สถานศึกษาขาดอัตรากำลังครู มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.86$) การส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาสาระหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.71$) ส่วนผลการประเมินระดับความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การพิจารณาและสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนา มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่และมีโอกาสก้าวหน้าในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.24$) โดยคณะกรรมการสถานศึกษามีความพึงพอใจเฉลี่ยทุกข้อที่ 4.76 จัดอยู่ในระดับมากที่สุด ดังตัวอย่างความคิดเห็นเพิ่มเติมท้ายแบบประเมินต่อไปนี้

“...ผมมีความภูมิใจที่มีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำและร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับโรงเรียน...” (คณะกรรมการสถานศึกษา. 30 ธันวาคม 2553 : แบบประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษา)

“...ทำให้ผู้ปกครอง ชุมชนและโรงเรียนใกล้ชิดกันมากขึ้นกว่าเดิม และร่วมมือกันพัฒนาโรงเรียนให้เจริญ...” (คณะกรรมการสถานศึกษา. 30 ธันวาคม 2553 : แบบประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษา)

สรุปผลการนิเทศ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาทั้ง 8 คน มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และมีความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในการบริหารกับโรงเรียนและพอใจในผลที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

เมื่อดำเนินการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการบริหาร ตามขั้นตอนของการวิจัยเสร็จสิ้นครบทุกกิจกรรมแล้ว ผู้วิจัยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการบริหารผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ขึ้นไปทุกกิจกรรม ผลการประเมินแต่ละกิจกรรมในการวิจัย โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินแต่ละกิจกรรมในการวิจัย โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

ลำดับที่	เครื่องมือ	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1	แบบประเมินผลการศึกษาดูงาน	4.86	มากที่สุด
2	แบบประเมินผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ	4.78	มากที่สุด
3	แบบประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษา ต่อความสำเร็จของการปฏิบัติงานเพื่อการมีส่วนร่วมในการบริหาร	4.76	มากที่สุด
4	แบบประเมินผลการนิเทศ ติดตาม พฤติกรรมการปฏิบัติงาน	4.74	มากที่สุด
5	แบบสังเกตพฤติกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ	4.66	มากที่สุด
6	แบบทดสอบก่อน-หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ	4.53	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.72	มากที่สุด

จากตารางที่ 12 พบว่า ค่าเฉลี่ยแปลผลการประเมินผลการศึกษาดูงาน สูงที่สุด ($\bar{X} = 4.86$) ค่าเฉลี่ยแปลผลการประเมินผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ สูงเป็นอันดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.78$) ค่าเฉลี่ยแปลผลการประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อความสำเร็จของการปฏิบัติงานเพื่อการมีส่วนร่วมในการบริหาร สูงเป็นอันดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.76$) ส่วนค่าเฉลี่ยแปลผลการประเมินต่ำสุดคือ การทำแบบทดสอบก่อน-หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ ($\bar{X} = 4.53$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยแปลผลโดยรวมทุกกิจกรรมที่ 4.72 ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด

การสะท้อนผลการพัฒนา

ผลการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อการมีส่วนร่วมในการบริหาร ทั้ง 3 กิจกรรม คือ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานและการนิเทศ สะท้อนให้เห็นการพัฒนา คณะกรรมการสถานศึกษาตามกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารตามบทบาทหน้าที่มากขึ้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบทดสอบก่อน-หลังการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบสังเกตพฤติกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบประเมินผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ และแบบประเมินผลการศึกษาดูงาน พบว่า หลังได้รับการฝึกอบรม

เชิงปฏิบัติการคณะกรรมการสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ บรรลุตาม
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. คณะกรรมการสถานศึกษา มีความพึงพอใจต่อความสำเร็จของการปฏิบัติงาน
เพื่อการมีส่วนร่วมในการบริหารและสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้มากขึ้น จากการ
วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินผลการนิเทศ ติดตาม พฤติกรรมการปฏิบัติงาน และแบบ
ประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อความสำเร็จของการปฏิบัติงานเพื่อการ
มีส่วนร่วมในการบริหาร พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่
และมีส่วนร่วมในการบริหารมากขึ้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สรุปผล การพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน
บ้านหนองบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1
ก่อนดำเนินการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และมี
ส่วนร่วมในการบริหารน้อย กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา 3 กลยุทธ์ คือ การฝึกอบรม
เชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานและการนิเทศ โดยผู้วิจัย วิทยากร ผู้เชี่ยวชาญและผู้ร่วมวิจัย ทำให้
บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ คณะกรรมการสถานศึกษาทั้ง 8 คน มีความรู้ความเข้าใจ
ในบทบาทหน้าที่และมีส่วนร่วมในการบริหารมากขึ้น ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินโดยรวม
ทุกกิจกรรมที่ 4.72 จัดอยู่ในเกณฑ์การประเมินที่ระดับ มากที่สุด ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ที่
ระดับ มาก ค่าเฉลี่ย 3.51 เป็นที่พอใจของผู้วิจัย และกลุ่มผู้ร่วมวิจัย